CZAD - CICHY ZABÓJCA

rys. facebook.com/medpolmed

Czym jest tlenek węgla (czad)?

TLENEK WĘGLA nazywany potocznie **CZADEM** jest produktem półspalania, czyli spalania węgla lub materiałów organicznych w warunkach zmniejszonej ilości tlenu.

Kiedy powstaje tlenek węgla?

Do powstania tlenku węgla dochodzi podczas spalania **drewna, oleju, gazu, benzyny, propanu, węgla, koksu, ropy i innych paliw, w atmosferze ubogiej w tlen**
. Powodem jego powstania może być brak dopływu świeżego powietrza do urządzenia grzewczego (spowodowane złą regulacją palnika, wadliwą konstrukcją, zanieczyszczeniem lub niewłaściwymi przeróbkami piecyka gazowego), zbyt wczesne zamknięcie paleniska w piecu, niedrożny przewód kominowy lub wentylacyjny, nieszczelny przewód kominowy, wadliwe połączenie pieca z kominem, niesprawna instalacja grzewcza. Czad może się również cofnąć do pomieszczenia przy silnym wietrze i niskich temperaturach. Szczególnie narażone na powstawanie czadu są instalacje piecowe starego typu, jak junkersy, piece kaflowe. Do zatruć dochodzi najczęściej w sezonie grzewczym.

Dlaczego czad jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla jest **bezbarwny i bezwonny**, przez co nie możemy go zauważyć ani wyczuć. Po przedostaniu się do organizmu łączy się trwale z hemoglobiną w krwi (
250-300x łatwiej niż tlen!
), blokując możliwość transportu tlenu do tkanek.
Zabija po cichu
, usypiając i powodując utratę przytomności. Osoba zatruta czadem umiera w ciszy, często niezauważona na czas.
Niebezpieczna dla człowieka jest bardzo nieduża ilość tlenku węgla
- zaledwie kilkadziesiąt cząsteczek tego gazu w milionie innych cząsteczek w powietrzu! W małym pomieszczeniu czad może zabić nawet w minutę!

Po czym rozpoznać zatrucie czadem?

Objawami długotrwałego zatrucia są **bóle głowy, nudności, wymioty, osłabienie, drętwienie kończyn, zaburzenia równowagi** . Może mu także towarzyszyć **uczucie kołatania w klatce piersiowej** . Przy dużym stężeniu tlenku węgla w pomieszczeniu pojawia się **senność, apatia, chwilowe pobudzenie** , a na końcu **utrata przytomności** .

Nigdy nie należy lekceważyć tych objawów!

Niebezpieczne jest zarówno duże stężenie tlenku węgla, jak i długotrwałe przebywanie w pomieszczeniu z niższym stężeniem czadu!

Jak zapobiegać zatruciom tlenkiem węgla?

Żeby nie dopuścić do zagrożenia, należy regularnie dokonywać przeglądów instalacji kominowej i wentylacyjnej, **wzywając fachowca**. Nie wolno samemu dokonywać montażu, napraw i przeróbek instalacji grzewczej! Do montażu i w razie awarii i niezwłocznie wezwać fachowca. Zadbać o dobrą wentylację pomieszczeń w których znajduje się źródło ognia, np. poprzez rozszczelnienie lub uchylenie okien. Pomieszczenia takie powinno się też często **wietrzyć** . Należy kupować wyłącznie urządzenia sprawne technicznie, posiadające stosowne atesty. W żadnym wypadku nie należy zasłaniać kratek wentylacyjnych! Nie wolno również ogrzewać się w samochodzie zaparkowanym w zamkniętym garażu! Dobrym rozwiązaniem jest **zakup atestowanego czujnika czadu** . To wydatek zaledwie kilkudziesięciu złotych, który może uratować życie!

Co zrobić w razie zatrucia tlenkiem węgla?

Jeśli zauważymy u siebie objawy zatrucia, należy **niezwłocznie podjąć działania**: otworzyć wszystkie okna i opuścić pomieszczenie. Po przewietrzeniu wygasić źródło ognia i wezwać fachowców.
W razie wątpliwości nie ryzykować!
Jak najszybciej opuścić pomieszczenie i
zadzwonić po straż pożarną
pod nr
998
!

Pierwsza pomoc przy zatruciu czadem

Jeśli zauważymy osobę, wobec której mamy podejrzenie że zatruła się tlenkiem węgla, **należy zadbać o własne bezpieczeństwo**
- jak najszybciej otworzyć wszystkie okna i wynieść osobę poszkodowaną na świeże powietrze. Rozluźnić ubrania i okryć ją, żeby zapobiec wychłodzeniu organizmu. Udrożnić drogi oddechowe przez odgięcie głowy do tyłu i sprawdzić oddech. Niezwłocznie wezwać służby ratunkowe (
numer ratunkowy- 112, straż pożarna- 998, pogotowie ratunkowe- 999
). Jeżeli osoba poszkodowana oddycha, ułożyć ją w pozycji bezpiecznej- na boku (aby zapobiec zadławieniu wymiocinami, które mogą się pojawić przy zatruciu). Jeżeli nie oddycha, rozpocząć resuscytację krążeniowo- oddechową!

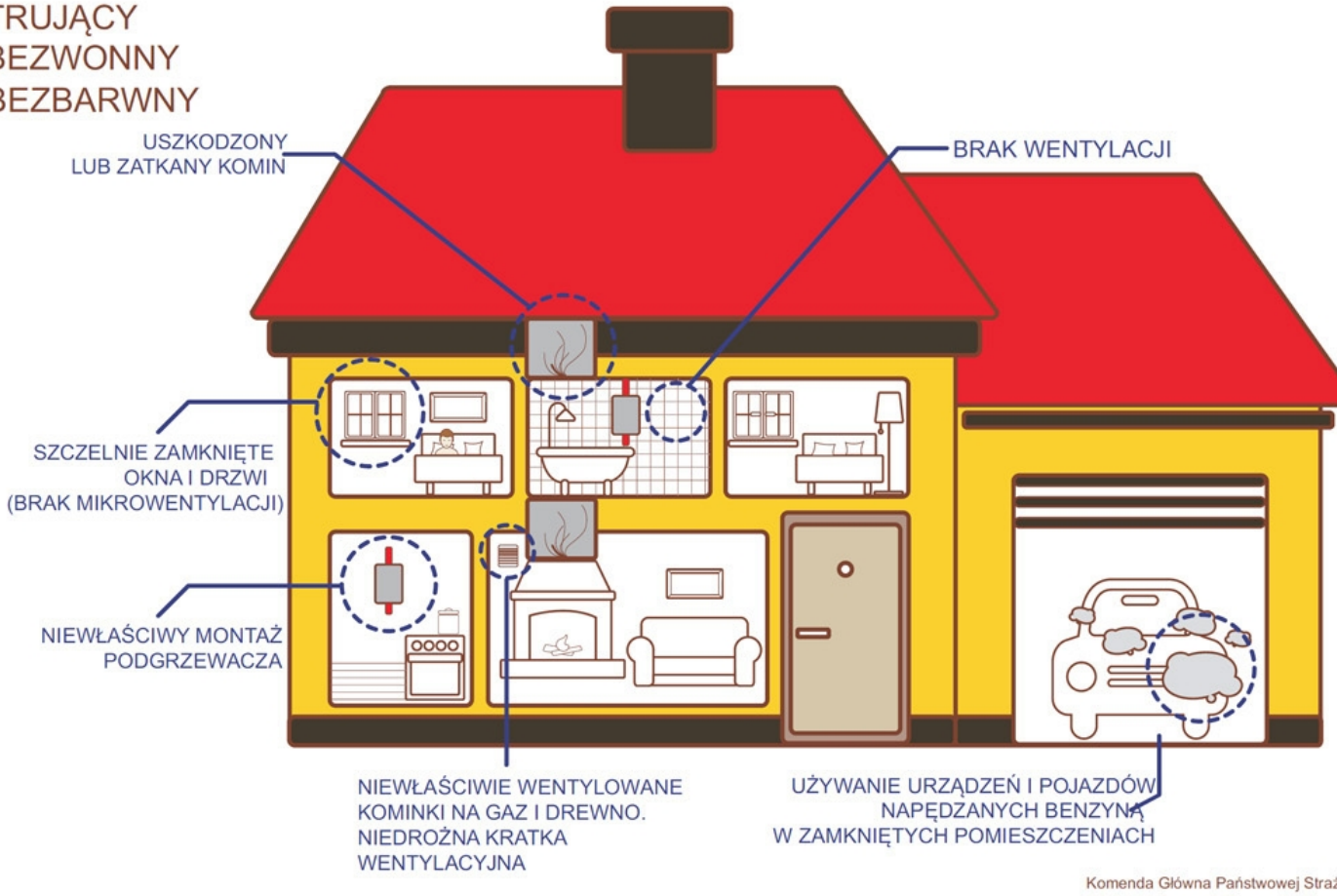
PAMIĘTAJ!

Tlenek węgla jest śmiertelnym zagrożeniem! Należy za wszelką cenę zapobiegać możliwości zatrucia, poprzez właściwą instalację i konserwację instalacji grzewczej! Nie lekceważ objawów zatrucia! Jeśli zauważysz osobę która mogła zatruć się czadem, przede wszystkim zadbaj o własne bezpieczeństwo!

NIE DLA CZADU!

- TRUJĄCY
- BEZWONNY
- BEZBARWNY

MIEJSCE POWSTAWANIA TLENKU WĘ

Komenda Główna Państwowej Straż
Wydział Informacji i Promocji, Warsz

CO TO JEST **TLENEK WĘGLA**?

Tlenek węgla jest bezbarwnym i bezwonnym silnie trującym gazem. Dostaje się do organizmu przez układ oddechowy, a następnie jest wchłaniany do krwiobiegu. Uniemożliwia prawidłowe rozprowadzanie tlenu we krwi i może powodować uszkodzenia mózgu oraz innych narządów.
Jeśli używasz węgla i drewna, dokonuj okresowych przeglądów nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Gdy używasz gazu ziemnego czy oleju opałowego – nie rzadziej niż raz na pół roku. Zarządca budynku lub właściciel ma obowiązek m.in. przeglądu instalacji wentylacyjnej nie rzadziej niż raz w roku.

JAKIE SĄ **OBJAWY ZATRUCIA** TLENKIEM WĘGLA?

- ból głowy
- ogólne zmęczenie
- duszności
- trudności z oddychaniem, oddech przyspieszony, nieregularny
- senność
- nudności

Osłabienie i znużenie, które czuje zaczadzony, a także zaburzenia orientacji i zdolności oceny zagrożenia powodują, że jest on całkowicie bierny (nie ucieka z miejsca nagromadzenia trucizny), traci przytomność i – jeśli nikt nie przyjdzie mu z pomocą – umiera.

JAK RATOWAĆ ZACZADZONEGO?

Należy zapewnić mu dopływ świeżego powietrza:
- natychmiast otwórz okna i drzwi, by z pomieszczenia usun truciznę
- jak najszybciej wynieś go na świeże powietrze
- rozluźnij mu ubranie – rozepnij pasek, guziki, ale nie rozbie go, gdyż nie można doprowadzić do przemarznięcia.

Jeśli po wyniesieniu na świeże powietrze zaczadzony oddycha, niezwłocznie przystąp do wykonania sztuczn oddychania i masażu serca.

Wezwij służby ratownicze: pogotowie ratunkowe – tel. 999, straż pożarną – tel. 998 lub 112.

CO ZROBIĆ, ABY BYĆ BEZPIECZNYM?

- zapewnij prawidłową wentylację pomieszczeń,
- stosuj mikrowentylację okien i drzwi,
- nigdy nie zasłaniaj kratek wentylacyjnych,
- z pomocą fachowców dokonuj okresowych przeglądów komina, urządzeń grzewczych i instalacji wentylacyjnej,
- nie spalaj niczego w zamkniętych pomieszczeniach, jeśli n są wentylowane,
- zainstaluj czujki tlenku węgla w tej części domu, w której sypia twoja rodzina – to bardzo skuteczne urządzenia, któ uratowały już niejedno życie.